

STATSMINISTERIET
CHRISTIANSBORG
Prins Jørgens Gård 11, 1218 København K
Telefon 33 92 33 00 - Telefax 33 11 16 65

Dato: 28. januar 2013
J.nr.: 7043-0012

Folketingets Grønlandsudvalg
Christiansborg

Statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 53 (GRU – alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kim Andersen (V).

Spørgsmål nr. 53:

”Vil statsministeren oplyse, om der i forbindelse med lovbehandlingen i det grønlandske landsting (Inatsisartut) af storskalaloven vedrørende Isua-projektet (jernminen i bunden af Godthåbsfjorden) indgik et feasibility study af projektet?”

Svar:

Folketingets Grønlandsudvalg har efter ønske fra Kim Andersen (V) stillet spørgsmål 53-60 til mig (GRU alm. del).

Jeg vil indledningsvist gøre opmærksom på, at lov om Grønlands Selvstyre er resultatet af et grundigt kommissionsarbejde i Grønlandsk-dansk selvstyrekommission. Den nævnte kommission blev nedsat i 2004 i henhold til et kommissorium aftalt mellem den daværende regering og det daværende landsstyre og havde paritetisk parlamentarisk repræsentation fra Folketinget og Grønlands Landsting. Efter valget til Folketinget den 8. februar 2005 blev samtlige partier i Folketinget repræsenteret i kommissionen med et medlem. Kommissionen afgav sin betænkning i 2008 med tilslutning fra alle deltagende medlemmer, bortset fra Dansk Folkepartis medlem, der afgav mindretalsudtalelse. Kommissionens betænkning indeholdt et konkret udkast til lovforslag om Grønlands Selvstyre, som bl.a. indeholdt mulighed for, at Grønlands Selvstyre kunne beslutte at overtage råstofområdet.

Den daværende regerings forslag til lov om Grønlands Selvstyre, der blev fremsat i februar 2009, er – bortset fra ganske få tekniske ændringer – i overensstemmelse med Selvstyrekommissionens lovudkast. Lovforslaget blev vedtaget den 19. maj 2009 med tilslutning fra samtlige partier i Folketinget, bortset fra Dansk Folkeparti, og loven trådte i kraft den 21. juni 2009.

Råstofområdet var centralt i forbindelse med Selvstyrekommissionens arbejde. Kommissionen besluttede på sit første møde at nedsætte en arbejdsgruppe ”vedrørende ikke levende ressourcer” blandt kommissionens medlemmer. Arbejdsgruppen skulle overveje og drøfte forskellige modeller for overtagelse af råstofområdet. Arbejdsgruppen fandt i sin rapport til Selvstyrekommissionen, at de grønlandske myndigheder også på råstofområdet ”bør have så meget kompetence og ansvar som muligt”, såfremt der er et ønske herom fra selvstyrets side. Selvstyrekommissionen tilsluttede sig arbejdsgruppens anbefalinger, og kommissionen foreslog derfor, at råstofområdet overtages efter samme principper som øvrige sagsområder. Der henvises til Selvstyrekommissionens betænkning nr. 1497/ 2008 om selvstyre i Grønland, side 42-44.

I forlængelse heraf kan jeg i øvrigt oplyse, at den faktiske kompetencefordeling mellem Danmark og Grønland er en konsekvens af, at de grønlandske myndigheder siden 1979 har benyttet sig af muligheden for at overtage sagsområder med hjemmel i (den nu ophævede) lov om Grønlands hjemmestyre og lov om Grønlands Selvstyre. Grønlands Selvstyre har således i dag kompetencen på en lang række sagsområder, jf. vedlagte oversigt over de sagsområder, som hjemmestyret/selvstyret har overtaget.

Grønlands Selvstyre har – som det fremgår af vedlagte oversigt – overtaget råstofområdet den 1. januar 2010 i overensstemmelse med selvstyreloven. Det er således selvstyret, der i overensstemmelse med selvstyrelovens ordning, har den lovgivende og udøvende magt på råstofområdet, og selvstyret er ikke under tilsyn af danske myndigheder i udøvelsen af dets kompetencer. Der kan i den forbindelse også henvises til pkt. 6 i de almindelige bemærkninger i forslaget til lov om Grønlands Selvstyre, hvor der bl.a. er anført følgende:

”Efter lovforslaget kan råstofområdet overtages af Grønlands Selvstyre [...]. Ved Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet vil selvstyret have den lovgivende og udøvende magt på råstofområdet. Ved en grønlandsk overtagelse af råstofområdet vil det således være overladt til Grønlands Selvstyre at fastsætte de generelle rammer for virksomhed på råstofområdet og til at disponere bl.a. i form af tilladelser og bevillinger til forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af råstoffer i undergrunden.”

GRU alm. del spørgsmål 53, 54, 58, 59 og 60 vedrører grønlandsk lovgivning på råstofområdet og administrationen heraf, herunder spørgsmål vedrørende et eventuelt kommende mineprojekt i Grønland (Isua-projektet).

Jeg finder ud fra den gældende kompetencefordeling mellem Danmark og Grønland, der følger af selvstyrelovens ordning, og i lyset af de nævnte spørgsmåls indholdsmæssige karakter, ikke at Danmark har en retlig interesse i at få spørgsmålene besvaret. På den baggrund finder jeg ikke grundlag for at anmode landsstyret om bidrag til en besvarelse af spørgsmålene og finder derfor heller ikke grundlag for at besvare spørgsmålene.

For så vidt angår GRU alm. del spørgsmål 55, 56 og 57 vil disse blive besvaret på sædvanlig vis. Jeg skal dog anmode om, at GRU alm. del spørgsmål 55 stilles til erhvervs- og vækstministeren, og at GRU alm. del spørgsmål 56 og 57 stilles til justitsministeren.

Grønlands landsstyre er orienteret om ovennævnte.

Jeg har tillige fremsendt en kopi af mit svar til Folketingets formand.

Med venlig hilsen

Helle Thorning-Schmidt